

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie október 2011

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 351/2010
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	5. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv uznesením krajského súdu z 31. mája 2010 a z 2. júna 2010 v konaní o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.</p> <p>Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté uznesenia krajského súdu boli vydané na základe žaloby</p> <p>a) podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), hoci predmetom prieskumu nebolo konečné, teda druhostupňové rozhodnutie, ale rozhodnutie príslušného stavebného úradu prvého stupňa, čiže konanie o žalobe malo byť bez ďalšieho procesného postupu zastavené pre nesplnenie podmienok konania, a to</p> <p>b) arbitrárnym spôsobom, ktorý ich robí nepreskúmateľnými pre nedostatok dôvodov.</p> <p>Táto svojvoľnosť v kompetencii a arbitrárnosť napadnutých uznesení zasiahla aj do majetkových práv sťažovateľa, ktorý svoj stavebný pozemok nemôže využívať určeným spôsobom, v súlade so schválenou územnoplánovacou a stavebnou dokumentáciou.</p>
ratio decidendi	<p>V danej veci vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti a napadnuté rozhodnutia išlo predovšetkým o to, či krajským súdom podaný výklad ustanovenia § 247 a nasl. OSP nezakladá neprijateľné ústavnoprávne konsekvencie, t. j. či nepredstavoval neprípustný zásah do právneho postavenia sťažovateľa v tej rovine, v ktorej je mu poskytovaná ochrana ústavnoprávnymi predpismi, hlavne potom tými, na ktoré sa sťažovateľ výslovne odvolal.</p> <p>V konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku súdy preskúmajajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).</p> <p>Podľa § 247 ods. 1 OSP pri rozhodnutí a postupe správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa druhej hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Preto, ak administratívne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť inak ako v dôsledku použitia riadnych opravných prostriedkov, správny súd musí konanie zastaviť (porov. I. ÚS 20/97). Ak žalobcovia (vedľajší účastníci) v konaní pred správnym orgánom nevyužili riadne opravné prostriedky [odvolanie podľa § 53 Správneho poriadku alebo</p>

obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. c) Správneho poriadku], krajský súd bol povinný konanie pred ním zastaviť podľa ustanovenia § 250d ods. 3 OSP (porov. II. ÚS 12/97, alebo R 74/1998 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk a pod.), pretože žaloba podaná proti prvostupňovému rozhodnutiu príslušného stavebného úradu, hoci aj „právoplatnému“, pre nesplnenie základnej procesnej podmienky, ktorou je neexistencia inštančne konečného právoplatného rozhodnutia správneho orgánu; len tak sa naplní dikcia § 250b ods. 2 OSP, podľa ktorej „... po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe“.

Ustanovenie § 250b ods. 2 OSP preto pripúšťa len taký výklad, že žalobu môže podať proti správemu rozhodnutiu len ten, kto tvrdí, že mu rozhodnutie nebolo doručené, hoci s ním ako s účastníkom konania malo byť konané, a len vtedy, ak tomuto účastníkovi nebolo doručené rozhodnutie orgánu druhého stupňa, a žalobou napadnuté rozhodnutie sa stane konečným a právoplatným jeho doručením žalobcovi podľa uznesenia súdu, ktoré toto uloží a kedy teda boli v konaní (aj keď nie práve žalobcom, ale iným účastníkom) vyčerpané riadne opravné prostriedky (porov. § 247 ods. 2 OSP). Použitie ustanovenia § 250b ods. 2 OSP v takom prípade odstraňuje prekážku, ktorá by inak bránila prejednaniu žaloby, lebo v prípade, že so žalobcom ako s účastníkom konané byť malo a rozhodnutie mu nebolo doručené, nenadobudlo právoplatnosť. Doručením druhostupňového rozhodnutia, hoci aj na základe uznesenia súdu, sa tak stane a súd môže potom v konaní o žalobe pokračovať podľa príslušných ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z toho potom vyplýva logický záver, že ustanovenie § 250b ods. 2 OSP nemožno aplikovať v prípadoch, keď žalobcovi nebolo doručené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a keď nebolo žiadnym iným účastníkom podané odvolanie, a teda žalobou napadnuté rozhodnutie sa nestalo konečným. V takom prípade má opomenutý účastník využiť iné právne prostriedky na ochranu svojich práv, a to či už postup podľa ustanovenia § 250t OSP, alebo podanie odvolania aj pri absencii prvostupňového rozhodnutia či podať návrh na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. c) Správneho poriadku (nesprávnym postupom správneho orgánu bola účastníkovi konania odňatá možnosť zúčastniť sa konania), na ktorý má dotknutý účastník právny nárok.

Nemožno totiž strácať zo zreteľa, že správne súdnictvo je založené na zásade subsidiarity súdneho prieskumu, čo znamená, že súdna ochrana nastupuje až v okamžiku, keď sa účastník správneho konania nemôže domôcť svojich práv v rámci správneho konania (uplatnením prípustných riadnych opravných prostriedkov). Za vyčerpanie opravných prostriedkov treba považovať až rozhodnutie o nich v rámci druhostupňového konania, ktoré už spravidla možno napadnúť žalobou podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd sa dopustil konania ultra vires, keď si svojvoľne, teda v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy, aťrahoval kompetenciu preskúmať napadnuté prvostupňové správne rozhodnutie v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku na základe podanej žaloby, čo zjavne vyústilo do porušenia základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným postupom a rozhodnutím krajského súdu.

Súčasne však krajský súd zasiahol aj do sťažovateľovho základného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu. Vlastníctvo ako garancia určitého právneho postavenia fyzickej či právnickej osoby obmedzuje verejnú moc v svojvoľných zásahoch do vlastníctva už konštituovaného. Ústavnoprávne poňatie vlastníctva nie je identické s poňatím vlastníctva podľa civilného práva. Zatiaľ, čo podľa občianskeho práva je vlastníctvo právom vecným, z hľadiska ústavného práva je chránené konkrétne majetkové právo osoby, ktoré sa nie vždy nutne musí kryť s vlastníckym právom v zmysle Občianskeho zákonníka ako garancia určitého právneho postavenia, do ktorého môže verejná moc (súd) zasiahnuť len cez imperatívnu zákonnú úpravu, ktorá v danom prípade splnená nebola.

Zásah do garancie vlastníctva u sťažovateľa bol teda naplnený, lebo danej právnickej osobe bolo krajským súdom svojvoľne odňaté postavenie, ktoré ju oprávňovalo na ochranu pred začatím súdneho konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a pokiaľ došlo k obmedzeniu jej postavenia ako vlastníka nehnuteľnosti s jej využívaním alebo dispozíciou, či možnosťou jej zhodnotenia,

	<p>tak ústavný súd musel aj v tejto časti sťažnosti vyhovieť.</p> <p>Ku kasačnému rozhodnutiu však ústavný súd nepristúpil preto, že v medziobdobí zastavením konania o žalobe žalobcov (vedľajších účastníkov) sa nezákonný postup súdu a jeho nesprávne rozhodnutia vytratili; z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosti vo zvyšku nevyhovel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 255/2010
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	30. júna 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených základných práv v exekučnom konaní rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 24. marca 2010 a rozsudkom krajského súdu z 8. októbra 2008.</p> <p>Sťažovateľka je toho názoru, že napadnutými rozhodnutiami bolo svojvoľne porušené jej právo domáhať sa pred všeobecnými súdmi zákonným a spravodlivým postupom formou poddĺžnickej žaloby zaplattenia sumy s príslušenstvom proti žalovanej spoločnosti D., a. s., B. (ďalej len „banka“), ktorá mala porušiť viaceré povinnosti vyplývajúce pre ňu zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), čo bolo v príčinnej súvislosti s tým, že sťažovateľka ako oprávnená z exekúcie neuspokojila svoju pohľadávku v takom rozsahu, v akom by ho pri legálnom postupe banky dosiahla.</p> <p>Sťažovateľka sa nestotožnila so závermi najvyššieho súdu a v sťažnosti vyjadrila presvedčenie, že najvyšší súd podal v danej veci výklad ustanovení § 94 až § 99 a § 103 Exekučného poriadku ústavne neprijateľným spôsobom, vždy v neprospech oprávnenej z exekúcie. Najvyšší súd podľa názoru sťažovateľky pri svojom výklade nezohľadnil zámer a cieľ prijatého Exekučného poriadku, ktorým bolo zlepšenie a zabezpečenie vymáhateľnosti práva.</p> <p>Sťažovateľka ďalej uviedla, že ústavne neudržateľný výklad všeobecných súdov má za následok nevykonateľnosť relevantných ustanovení Exekučného poriadku.</p>
ratio decidendi	<p>Najvyšší súd si vyložil ustanovenie § 98 Exekučného poriadku tak, že banka je po doručení príkazu na začatie exekúcie povinná zablokovat' všetky finančné prostriedky na existujúcich účtoch povinného, pričom blokačná povinnosť sa viaže aj na sumy, ktoré dôjdu na tieto existujúce účty aj po doručení príkazu na začatie exekúcie, avšak už nie na tie sumy, ktoré dôjdu po doručení príkazu na začatie exekúcie na novozriadené účty povinného. Ústavný súd zdôrazňuje, že postup najvyššieho súdu pri výklade označeného ustanovenia bol striktno formálny a ústavne neudržateľný.</p> <p>Ústavný súd pri výklade príslušného zákonného ustanovenia prisvedčuje sťažovateľke (a aj súdu prvého stupňa), že pokiaľ podľa § 98 Exekučného poriadku príkaz na začatie exekúcie prikázanim pohľadávky z účtu v banke sa vzťahuje aj na sumy, ktoré dôjdu na účty povinného po tom, keď sa banke doručil príkaz na začatie exekúcie, niet dôvodu sa domnievať, že uvedené ustanovenie sa týka len účtov, ktoré boli zriadené, resp. existovali v čase doručenia príkazu na začatie exekúcie, a nie aj na účty, ktoré boli zriadené v období medzi doručením príkazu na začatie exekúcie a exekučným príkazom. Časová neobmedzenosť pôsobenia exekúcie podľa tohto zákonného ustanovenia zodpovedá jeho zmyslu a účelu, ktorým je ochrana výkonu judikovaného práva veriteľa v tom smere, aby bol reálne ochránený pred takými dispozíciami dlžníka, ktorými by uspokojenie pohľadávky veriteľa z dlžníkových účtov bolo zmarené. Ustanovenie § 98 Exekučného poriadku je preto nutné analogicky uplatňovať aj na novozriadené účty</p>

	<p>povinného v čase po doručení príkazu na začatie exekúcie s cieľom naplniť zámer a účel citovaného zákonného ustanovenia.</p> <p>V zmysle § 95 a § 96 Exekučného poriadku exekúciou prikázanim účtu v banke poverený exekútor zakáže priamo dlžníkovi, t. j. povinnému, aby od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nakladal s prostriedkami na účte až do výšky vykonateľnej pohľadávky a jej príslušenstva (inhibitorium), a zároveň prikáže poddlžníkovi (dlžníkovi povinného), t. j. banke, aby po doručení príkazu na začatie exekúcie zablokovala sumu vo výške pohľadávky a jej príslušenstva z účtu povinného; banka je povinná po doručení exekučného príkazu vyplatiť pohľadávku a jej príslušenstvo oprávnenému (arestatorium). Aj z týchto ustanovení Exekučného poriadku v spojitosti s § 98 Exekučného poriadku možno logickým a systematickým výkladom vyvodiť, že základným legislatívnym cieľom ukotvenia práva oprávneného, resp. jemu zodpovedajúcej povinnosti banky zablokovať účty povinného na základe príkazu na začatie exekúcie, je predbežne, rýchlo a účinne zabezpečiť sumy na účtoch povinného v takej výške, aby následný výkon exekúcie na podklade exekučného príkazu bol čo najefektívnejší. To znamená, že kritériom a zároveň hranicou pre rozsah blokačnej povinnosti účtov povinného je predovšetkým celková výška pohľadávky oprávneného a jej príslušenstva, a nie časové obdobie, v ktorom boli účty zriaďované. Banka nenesie zodpovednosť za to, že na účtoch povinného nebolo dostatok finančných prostriedkov nutných na uspokojenie oprávneného, ale je zodpovedná za to, že dodrží povinnosti ustanovené Exekučným poriadkom. Ak v dôsledku porušenia týchto povinností nemôže oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku v takom rozsahu, v akom by ju uspokojil pri dodržaní zákonného postupu zo strany banky, môže sa na súde domáhať uspokojenia svojho tzv. úkojného práva.</p> <p>Ústavný súd aj po oboznámení sa s vyžiadaným spisom a následne aj s judikatúrou všeobecných súdov, ktorú označil najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, zotrúva na stanovisku, že potrebu extenzívneho výkladu § 98 Exekučného poriadku v už naznačených súvislostiach a v súlade s jeho ochranným cieľom nemôže zvrátiť ani označená skoršia rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, pretože tá je podložená inými skutkovými okolnosťami a podáva výklad odlišných právnych otázok bez bližších súvislostí s prerokúvanou vecou.</p> <p>Ústavný súd a rovnako aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôraznili, že ústava, ako aj dohovor chránia nie teoretické a iluzórne práva sťažovateľov, ale práva konkrétne a účinné, teda práva, ktorých sa dá reálne domáhať, a nie práva, ktoré majú v praxi iba iluzórnu povahu a iluzórne účinky (porovnaj napr. I. ÚS 5/02, I. ÚS 350/08). Výklad ustanovenia § 98 Exekučného poriadku, ktorý uplatnil najvyšší súd v napadnutom rozsudku, de facto kladie na exekútora neprimeranú požiadavku neustálej kontroly eventuálnej existencie novozriadených účtov na účely ich zablokovania na podklade príkazu na začatie exekúcie, čím robí právo sťažovateľky na uspokojenie jej judikovanej pohľadávky exekúciou prikázanim účtu v banke nereálnou, iluzórnou.</p> <p>Ústavný súd na základe uvedeného uzatvára, že najvyšší súd z dôvodu prísne formálnej interpretácie právneho predpisu, ktorá vybočuje z ústavných medzí a opomína skutočný ochranný účel relevantnej právnej normy, zasiahol do označených základných práv sťažovateľky (bod 1 výroku nálezu).</p> <p>K namietanému čl. 144 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že toto ustanovenie neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva a slobody, ktoré sú predmetom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ale upravuje princípy fungovania nezávislého súdnictva, a preto nie je priamo aplikovateľný na individuálny prípad. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto časti návrhu nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>I. ÚS 5/02, I. ÚS 350/08</p>

spisová značka	I. ÚS 33/2011
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - nevyhovené
dátum rozhodnutia	24. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) sa žalobou na okresnom súde domáhala zaplatenia sumy s príslušenstvom od JUDr. L. (ďalej len „žalovaný“), advokáta (predtým komerčného právnika), z titulu náhrady škody, ktorá jej mala byť žalovaným spôsobená porušením jeho povinností komerčného právnika, neskôr advokáta.</p> <p>Sťažovateľka namietala porušenie označených základných práv rozsudkom <u>krajského súdu</u> z 31. augusta 2010.</p> <p>Sťažovateľka tvrdí, že rozsudkom krajského súdu boli porušené jej označené práva, pričom polemizuje s právnymi názormi tak okresného, ako aj krajského súdu týkajúcimi sa predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu</p> <p>Podstata sťažnostných námietok sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu spočíva v jej tvrdení, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu sú zjavne svojvoľné, a preto z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné s priamym dopadom na označené práva.</p>
ratio decidendi	<p>V právnej veci sťažovateľky pred všeobecnými súdmi išlo o vymedzenie a následné posúdenie naplnenia predpokladov zodpovednosti žalovaného (komerčného právnika/advokáta) za škodu, ktorá mala byť spôsobená sťažovateľke tým, že žalovaný porušil (mal porušiť) jeho zákonné povinnosti. Okresný súd rozsudkom, s ktorého odôvodnením sa krajský súd stotožnil, dospel k záveru, že:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žalovaný porušil jeho zákonné povinnosti pri výkone činnosti komerčného právnika/advokáta tým, že v pôvodnom konaní nezabezpečil úhradu súdneho poplatku za odvolanie sťažovateľkou. • Povinnosť predložiť súdu v pôvodnom konaní dôkazy o úhrade nájomného za mesiace december 2000 a február a marec 2001 žalovaný neporušil, čo okresný súd vyvodil z toho, že konateľ sťažovateľky už v pôvodnom konaní mal vedomosť o výzve súdu na predloženie týchto dôkazov, napriek tomu ich však nepredložil nielen v pôvodnom konaní, ale ani v konaní o náhradu škody proti žalovanému. • Listinné doklady, ktorými sťažovateľka preukazovala úhradu nájomného za sporné mesiace december 2000 a február a marec 2001, v skutočnosti dokazovali úhradu nájomného za mesiace, ktoré neboli predmetom pôvodného konania (január 2001, apríl a nasl. 2001). • Vychádzajúc z uvedeného dospel súd k záveru, že na strane sťažovateľky absentuje vznik škody, pretože súdnym exekútorom na základe exekučného titulu (rozsudku v pôvodnom konaní) vymožená istina predstavuje splnenie záväzku sťažovateľky z predmetnej zmluvy, ktorého duplicitná úhrada sťažovateľkou preukázaná nebola. Rovnako škodou nie sú ani vymožené úroky z omeškania (príslušenstvo pohľadávky z nájomnej zmluvy) a náhrada trov konania. • K príčinnej súvislosti súd uviedol, že exekučné vymoženie toho, čo sťažovateľka považuje za škodu, nebolo v príčinnej súvislosti s porušením povinností žalovaného, ale dôsledkom toho, že sama sťažovateľka nezaplatila dohodnuté nájomné v stanovenej lehote splatnosti a že ani predloženými listinnými dôkazmi (ktoré boli doplnené až v konaní o náhradu škody) sťažovateľka nepreukázala úhradu nájomného za sporné mesiace. <p>Prvotné priblíženie sťažovateľkou napadnutého rozsudku krajského súdu signalizovalo, že krajský súd v jej právnej veci mohol porušiť jej označené práva (preto bola uznesením ústavného súdu jej sťažnosť prijatá na ďalšie konanie). Odôvodnenie jeho rozsudku totiž nedáva odpoveď na podstatné skutkové a právne otázky týkajúce sa predmetu sporu (predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu) a dôvody uvádzané krajským súdom nad rámec dôvodov rozsudku okresného súdu nie sú podstatné (kto podal odpor v pôvodnom konaní, kedy nový zástupca sťažovateľky nahliadol do spisu). Zároveň však krajský súd ako odvolací súd postupoval v intenciách § 219 ods. 2 OSP,</p>

	<p>keď využil zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že „<i>súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď žalobu zamietol... súd prvého stupňa sa dôkladne zaoberal všetkými tvrdeniami a dôkazmi produkovanými účastníkmi a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil... rozsudok je vecne správny, preto bol odvolacím súdom podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdený a v podrobnostiach odvolací súd na jeho odôvodnenie odkazuje</i>“.</p> <p>S ohľadom na uvedené potom predmetom skúmania ústavného súdu z hľadiska možného zásahu do označených práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohol byť izolovane rozsudok krajského súdu a jeho odôvodnenie (z hľadiska možnej svojvôle, neudržateľnosti, neospravedlniteľnosti), ale tento bol posudzovaný v spojení s rozsudkom okresného súdu a jeho odôvodnením. Vo vzťahu k tomuto rozsudku ústavný súd po oboznámení sa s jeho dôvodmi (v intenciách sťažnosti) nezistil, že by tento mohol byť vnímaný ako svojvoľný, arbitrárny, a teda ústavne neakceptovateľný. Okresný súd v odôvodnení rozsudku (na ktoré poukázal aj krajský súd) vykonané dôkazy nielen vymenoval, ale aj primeraným spôsobom vyhodnotil, na základe najmä sťažovateľkou predložených dôkazov ustálil skutkový stav a ústavnému súdu sa zistený skutkový stav nejaví v zásadnom rozpore s dôkaznou hodnotou jednotlivých vykonaných dôkazov (tak ako vyplývajú z odôvodnenia rozsudku). Rovnako tak právne závery okresného súdu (v podstatnom arobované aj krajským súdom), ktoré sa týkajú predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone činnosti komerčného právnik, resp. advokáta, sú jasne, zrozumiteľne a primerane zdôvodnené.</p> <p>V intenciách mantinelov možných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov preto ústavný dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je ústavne udržateľný, nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, je náležite odôvodnený a výklad práva všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010). V odôvodnení napadnutých rozsudkov dali všeobecné súdy sťažovateľke podrobnú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, (i) aké sú predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného advokáta (predtým komerčného právnik) za škodu, a prečo (ii) v jej veci neboli tieto predpoklady naplnené, v dôsledku čoho bola jej žaloba zamietnutá. Skutočnosť, že sa sťažovateľka s právnym názorom krajského súdu v spojení s názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojim vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). Aj preto ústavný súd nepovažoval za potrebné rozvíjať či podporovať správnosť záverov všeobecných súdov rozhodujúcich obchodno-právnu vec sťažovateľky patriacu do ich ústavnej (čl. 142 ods. 1 ústavy) a zákonnej (§ 7 ods. 1 OSP) právomoci.</p> <p>Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozsudku (§ 157 ods. 2 OSP) nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).</p> <p>Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú</p>	<p>García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999</p>

judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998
---	--

spisová značka	I. ÚS 318/09
sudca spravodajca	Milan Lalić
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - nevyhovené
dátum rozhodnutia	9. marca 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uzneseniami najvyššieho súdu v troch súdnych konaniach.</p> <p>Podstata námietok sťažovateľa spočívala v tom, že špeciálne trestné sudy</p> <ul style="list-style-type: none"> - v danej veci rozhodovali v extrémnom rozpore (arbitrárne) so zisteným skutkovým stavom, s princípom verejnosti, ústavnosti a spravodlivosti, s porušením práva na zákonného sudcu, - porušovali princíp in dubio pro reo a in dubio mitius, ako aj princíp proporcionality, keď prostriedkami trestnej represie riešili typické občianskoprávne vzťahy (vydržanie v ochrana vlastníckeho práva vindikačnou žalobou atď.), ktoré vznikli na základe validného práva (zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov), čo rešpektovali civilné sudy v celom rade rozhodnutí v podobných konaniach, - porušovali jeho právo na spravodlivé súdne konanie ako celok a na skončenie veci v primeranej dobe, - porušovali princíp právnej istoty spočívajúci v predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, princíp ochrany oprávnenej dôvery občana v platné právo a princíp formálnej spravodlivosti (rovnosti), - náležite sa nezaoberali občianskoprávnou stránkou prípadu v rámci posudzovania predbežných otázok, keď absolútne nerešpektovali civilnú judikatúru v obdobných veciach ako prameň práva v materiálnom zmysle bez toho, aby to nejakým spôsobom odôvodnili, a - bez uvedených znalostí platného práva (občianskeho a trestného) ho uznali trestne zodpovedným za aprobovaný civilno-právny vzťah zrejme len preto, že jeho protivníkom bol štátny podnik a štátne represívne orgány.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd sa z obsahu napadnutých rozhodnutí presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu nevykazujú znaky svojvôle a sú dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.</p>

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto vo výroku tohto nálezu vyslovil, že tieto práva napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu neboli porušené.

Pokiaľ sťažovateľ v súvislosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu namietal tiež porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, sťažnosť ani v tejto časti neobstojí, pretože právne závery najvyššieho súdu uvedené tak v rámci tohto uznesenia, ale tiež v dovolacom rozhodnutí sú ústavne udržateľné. Navyše, tvrdenia sťažovateľa o porušení jeho základného práva na zákonného sudcu sa v okolnostiach posudzovaného prípadu stretávajú a nachádzajú spoločného menovateľa v ústavou požadovanej kvalite súdnej ochrany, ktorú zastrešuje práve čl. 46 ods. 1 ústavy formulujúci základné právo na súdnu ochranu. Inými slovami, pre rozhodnutie ústavného súdu o predloženej sťažnosti postačovalo vysporiadať sa s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu. Ak by totiž ústavný súd dospel k záveru o porušení tohto práva z dôvodov tvrdených sťažovateľom, potom by bola založená právomoc ústavného súdu konštatovať aj prípadné porušenie základného práva na zákonného sudcu. Tie isté závery viedli ústavný súd aj k nevyhoveniu sťažnosti v časti týkajúcej sa porušenia základného práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, o to viac ak ich sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, nijako bližšie neodôvodnil.

Sťažovateľ tiež namietal prietahy v súdnom konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré sa v medziach podanej sťažnosti týkali (iba) priebehu dovolacieho konania. V tomto ohľade sťažovateľ predložil aj opakovanú sťažnosť na prietahy v konaní z 30. marca 2009 (doručenú najvyššiemu súdu 30. marca 2009) a odpoveď na ňu z 5. mája 2009. Zo samotného priebehu dovolacieho konania je zrejmé, že trestný spis v rámci dovolacieho konania bol najvyššiemu súdu doručený (na rozhodnutie o dovolaní, pozn.) 7. augusta 2008, pričom najvyšší (dovolací) súd rozhodol 10. augusta 2009, teda konanie na dovolacom súde trvalo viac ako 1 rok. Ústavný súd zobral na zreteľ, že v rámci odpovede najvyššieho (dovolacieho) súdu jeho podpredsedníčka „vyvodila príslušné opatrenia“, ktoré vzhľadom na termín ostatného rozhodnutia najvyššieho súdu možno považovať za účinný prostriedok nápravy. Iné prietahy iných súdov (prvostupňového, resp. odvolacieho) v trestnej veci sťažovateľa z obsahu sťažnosti ani (viackrát meneného) petitu nevyplývajú a sťažovateľ ani nepredložil dôkazy o tom, žeby v priebehu prvostupňového resp. odvolacieho konania podal kvalifikovanú sťažnosť na prietahy v súdnom konaní. Preto aj v tejto časti ústavný súd vyslovil, že k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nedošlo.

Sťažovateľ ďalej namietal porušenie základných práv a princípov garantovaných v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 ústavy, avšak vo výlučnej spojitosti s porušením už uvedených práv (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru). Vychádzajúc z už citovaných právnych záverov o tom, že porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru ústavný súd nezistil, nezostáva iné ako bez ďalšieho konštatovať, že z dôvodu nezistenia porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru nemohlo dôjsť ani k porušeniu k nim sťažovateľom naviazaných práv a princípov uvedených v čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 ústavy. Preto aj v tejto časti ústavný súd vyslovil, že k porušeniu označených práv ani princípov nedošlo.

Keďže ústavný súd vo výroku vyslovil, že k porušeniu bližšie označených práv nedošlo, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu, priznanie finančného zadošťačenia a priznanie náhrady trov právneho zastúpenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

K nálezu je pripojené odlišné stanovisko sudcu Milana Ľalíka.

použitie odkazy na relevantnú

Georgídias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997

judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05
--	-----------------------------

spisová značka	I. ÚS 361/2010
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv rozsudkom krajského súdu zo 4. novembra 2008 a rozsudkom najvyššieho súdu z 23. júna 2010 v konaní o určenie neplatnosti dražby. V čase vykonania spornej dražby bol predmet dražby v právnom režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov.</p> <p>Podľa sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu sú založené na nesprávnom právnom názore o (i) nevyhnutnom účastníctve oboch bezpodielových spoluvlastníkov predmetu dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách v konaní o určenie jej neplatnosti (ii) v tom, že sťažovateľ v spore neoznačil ďalšiu vecne legitimovanú osobu.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa § 157 ods. 2 OSP súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a ústavne akceptovateľné.</p> <p>V súlade s uvedeným ustanovením Občianskeho súdneho poriadku je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia.</p> <p>Podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách v prípade, ak boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa takýto rozsudok týka (§ 23).</p> <p>Podľa § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách účastníkmi súdneho konania o neplatnosť dražby podľa odseku 2 sú navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastník a dotknutá osoba podľa odseku 2.</p> <p>Sťažovateľ v petite svojej žaloby (ale aj v texte žaloby doručenej okresnému súdu 12. apríla 2005, pozn.), ktorou sa domáhal určenia neplatnosti dražby, navrhoval okrem iných aj určenie, že „Vlastnícke právo podielových spoluvlastníkov Ing. B. G. a Ing. Z. G. k predmetnému bytu zostáva zachované“, pritom v úvode svojej žaloby pri vymedzení okruhu jej účastníkov už neoznačil svoju bývalú manželku za účastníčku konania. Podľa názoru ústavného súdu táto okolnosť zakladala vadu žaloby spočívajúcu v tom, že petit žaloby nekorešpondoval s ostatnou časťou žaloby v časti vymedzenia účastníkov navrhovaného konania, a preto bol namieste postup podľa § 43 ods. 1 a 2 OSP, podľa ktorého „Sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by</p>

	<p>mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.“. Takýto postup podľa § 43 ods. 1 a 2 OSP bol aplikovateľný prvostupňovým súdom alebo krajským súdom v súlade s § 211 ods. 2 OSP, podľa ktorého „Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.“. Krajský súd uvedeným spôsobom nepostupoval a nevyvodil právne dôsledku z absencie takéhoto postupu zo strany prvostupňového súdu, pričom najvyšší súd z uvedeného v dovolacom konaní nevyvodil tomu zodpovedajúce závery, v čom je naplnený ďalší dôvod ústavnej nekonformnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a rozsudku najvyššieho súdu.</p> <p>Ústavný súd si je vedomý svojej ustálenej judikatúry, ako aj judikatúry všeobecných súdov, podľa ktorej nie je vecou súdu, aby žalobcu poučoval o hmotnom práve, resp. o otázkach vecnej legitímácie, avšak tento názor nie je možné uplatňovať rigorózne bez prihliadania na špecifiká konkrétneho konania. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci bolo nutné zohľadniť špecifiká tohto sporového konania, ktorého začatie bolo „vynútené“ v nesporovom konaní. Navyše žalobca v podanej žalobe, ako aj v petite žaloby spomína svoju bývalú manželku, i keď nie právne perfektným spôsobom, čo zakladalo vadu návrhu. Preto, ak v tomto konaní nebol účastník riadne poučený a vyzvaný na odstránenie väd návrhu, je nutné uvedené považovať za vadu konania. Pokiaľ táto vada konania nebola v ďalšom priebehu konania pred všeobecným súdom zhojená a táto skutočnosť je dôvodom neúspechu účastníka konania, konanie je potom postihnuté vadou predstavujúcou významný zásah do procesného postavenia tohto účastníka, resp. porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu sú rozhodnutia, ktoré nie sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto rozhodol, že označenými rozhodnutiami bolo porušené sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – prieťahy v konaní:

<p> spisová značka</p>	<p> I. ÚS 189/2011</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Milan Ľalík</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> Nález - vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p> 14. septembra 2011</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie, ktoré začalo v roku 2000.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti vecí, ústavný súd síce konštatuje, že predmetná vec sa po skutkovej stránke javí zložitejšou, keď rozhodovanie o žalobnom návrhu môže predstavovať vyšší stupeň zložitosti súvisiaci so znaleckým dokazovaním opodstatnenosti nároku, ako aj určovaním jeho výšky, avšak zároveň podotýka, že ani charakter prerokovanej veci nemôže ospravedlniť doterajšiu neprimeranú dĺžku konania (takmer 11 rokov) len v jednom stupni pred okresným súdom.</p>

	<p>2. Konajúci súd využil niektoré poriadkové opatrenia vo vzťahu k ustanoveným znalcom na účely zabezpečenia adekvátnej dĺžky konania, avšak prihliadajúc na celkový priebeh konania ústavný súd vyhodnotil využitie zákonných poriadkových opatrení okresným súdom za nedostatočné. Ústavný súd hodnotí tento postup okresného súdu ako nesústredenú činnosť, ktorá taktiež prispela k celkovej neúmernej dĺžke konania. K zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže teda dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu (sudcu), ale aj takou jeho neefektívnou činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, čiže k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.</p> <p>3. Pri posudzovaní správania sťažovateľa v priebehu konania ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca sa nedostavili na 2 nariadené pojednávania, svoju neúčast' však náležite ospravedlnili a s prihliadnutím na celkový priebeh konania nemožno túto neúčast' považovať za zásadnú pre vplyv na celkovú dĺžku konania. Správanie sťažovateľa možno inak hodnotiť ako aktívne a súčinné.</p> <p>4. Ústavný súd rovnako s ohľadom na už uvedené kritériá posudzoval existenciu prípadných osobitných okolností, ktoré mohli spôsobiť priet'ahy v konaní, a uzavrel, že ani k týmto v konaní nedošlo. Napokon vzal ústavný súd do úvahy potrebu zistenia toho, aký význam má pre sťažovateľa predmetné konanie. V daných okolnostiach prípadu ústavný súd prihliadol aj na to, že na okresnom súde je začaté iné konanie, ktoré bolo prerušené do právoplatného skončenia preskúvaného konania a v ktorom sa sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu domáha zaplata sumy s príslušenstvom, ktorá je potrebná na výkon jeho ďalšej podnikateľskej činnosti. Preto sťažovateľ právom žiadal o urýchlené skončenie veci a nastolenie právnej istoty.</p> <p>Pri zvážení všetkých už uvedených kritérií ústavný súd dospel k záveru, že doterajším neefektívnym postupom okresného súdu a celkovou dĺžkou konania došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na predjednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na povahu veci a celkovú dĺžku konania ústavný súd považuje v danom prípade sumu 3 000 € za zodpovedajúcu primeranému finančnému zadost'učineniu sťažovateľa.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Philis proti Grécku, 1997, Pélissier a Sassi proti Francúzsku, 1999; I. ÚS 257/08, I. ÚS 413/08, I. ÚS 317/2010 alebo I. ÚS 322/2010</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 235/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Čalík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>28. septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2005.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o skutkovú a právnu zložitost' veci, ústavný súd sa stotožňuje s názorom sťažovateľky, že predmetné konanie nie je možné považovať za skutkovo či právne zložitú, čo by odôvodňovalo dĺžku konania. Exekučné konanie patrí k štandardnej agende súdov, pričom jeho samotná povaha predpokladá urýchlené rozhodovanie.</p> <p>2. Po preskúmaní spisového materiálu, ktorý si ústavný súd od okresného súdu vyžiadal, nebola zistená taká nečinnosť sťažovateľky, ktorá by mala za následok vznik priet'ahov v konaní. Sťažovateľka podala tri sťažnosti predsedovi okresného súdu.</p>

	<p>Sťažovateľke možno jedine vytknúť to, že súdny poplatok za podané odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 16. marca 2007 zaplatila až 12. júna 2007, pričom poplatková povinnosť vznikla už podaním odvolania, ktoré bolo podané 5. apríla 2007.</p> <p>3. Ústavný súd rovnako s ohľadom na už uvedené kritériá posudzoval existenciu prípadných osobitných okolností, ktoré mohli spôsobiť prieťahy v konaní, a uzavrel, že ani k týmto v konaní nedošlo. Napokon vzal ústavný súd do úvahy potrebu zistenia toho, aký význam má pre sťažovateľku predmetné konanie. V jej prípade ide o výkon exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica. Sťažovateľka sa domáhala jednak vymoženía peňažnej sumy za nezaplatené nájomné, ako aj vypratania nehnuteľnosti, ktorú sťažovateľka prenajala povinnému. Preto právom žiadala o urýchlené rozhodnutie o procesných návrhoch, podaných v priebehu konania zväčša povinným a nastolenie právnej istoty ohľadom samotnej exekúcie, ktorú sťažovateľka iniciovala. Od rozhodnutia o návrhoch povinného (návrh na zastavenie exekúcie, odklad exekúcie) totiž závisel ďalší priebeh, ako aj trvanie samotnej exekúcie.</p> <p>4. Napokon ústavný súd z hľadiska existencie zbytočných prieťahov hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu niekoľko období dlhšej či kratšej nečinnosti.</p> <p>Ústavný súd k záveru, že doterajším postupom okresného súdu došlo k prieťahom, a tým k porušeniu základného práva sťažovateľky konať bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia sa sťažovateľka domáhala.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2500€.</p>
 Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Philis proti Grécku, 1997, Pélissier a Sassi proti Francúzsku, 1999; I. ÚS 257/08, I. ÚS 413/08 alebo I. ÚS 322/2010

 spisová značka	 I. ÚS 233/2011
 sudca spravodajca	Milan Lalič
 druh konania	 čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
 druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	 Nález - vyhovené
 dátum rozhodnutia	 14. septembra 2011
 dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	 čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
 skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v dvoch exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2005.
 ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom bol návrh matky sťažovateľa na nariadenie výkonu rozhodnutia na uspokojenie prednostnej pohľadávky výživného pre (v danom čase maloletého) sťažovateľa. Počas konania boli zo strany povinného uskutočňované úkony, ktoré mali vplyv na postup okresného súdu a vyžadovali si opakované vykonávanie procesných úkonov, napriek tejto skutočnosti však vec nemožno považovať za skutkovo ani právne zložitú a odôvodňujúcu doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>2. Z obsahu súdneho spisu ani z predložených listinných dôkazov ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti na strane sťažovateľa (príp. jeho matky ako navrhovateľky v konaní), z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že sťažovateľ svojím konaním prispel k doterajšej dĺžke konania. Sťažovateľ využil možnosti priznané mu zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podal sťažnosť na prieťahy v konaní. Ústavný súd už v náleze sp. zn. III. ÚS 11/06 z 20. júna 2006 konštatoval, že k dĺžke konania na okresnom súde zásadným spôsobom prispel povinný, čo platí aj pre ďalšie skúmané obdobie.</p>

	<p>3. Ústavný súd skúmal existenciu namietaných zbytočných prietáhov v označenom konaní použitím ďalšieho kritéria, ktorým je postup okresného súdu v predmetnej veci. Ako už bolo uvedené, osobitnú pozornosť venoval obdobiu po vydaní nálezu sp. zn. III. ÚS 11/06 z 20. júna 2006. V danom období už exekučné konanie pokračovalo predajom nehnuteľnosti. Postup okresného súdu možno označiť za taký, ktorý je poznamenaný prietáhmi v konaní, keďže zo strany súdu došlo opakovane k bezdôvodnému predloženiu veci na rozhodnutie krajskému súdu v situácii, keď o podanom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom mal rozhodovať sudca okresného súdu. Postup okresného súdu v uvedenej veci aj s ohľadom na celkovú dĺžku konania takmer 17 rokov a obdobie takmer 6 rokov namietané v druhej ústavnej sťažnosti možno označiť za neefektívny a konanie ako celok za poznamenané prietáhmi, ktoré majú za následok porušenie práva priznaného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd poznamenáva, že v uvedenej veci išlo o vymáhanie ako zaostalého, tak aj bežného výživného pre maloleté dieťa – sťažovateľa, ktorý sa v priebehu samotného konania stal plnoletým, pričom k uspokojeniu nárokov výživného napriek predaju nehnuteľnosti nedošlo.</p> <p>Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľovi sumu 3 600 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	III. ÚS 11/06

spisová značka	I. ÚS 218/2011
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o určení neplatnosti pracovného pomeru a náhradu mzdy, ktoré začalo v roku 1999.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bolo posúdenie nároku sťažovateľa na neplatnosť skončenia pracovného pomeru a zostáva posúdenie náhrady mzdy z pracovného pomeru s prísl., t. j. ide o existenčnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, aby bol naplnený účel príslušného (v danom prípade súdneho) konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy z pracovného pomeru nehodnotil ako právne zložité konanie.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil, žeby sa sťažovateľ neprimeraným spôsobom podieľal na prietáhoch v konaní. Neúčast' sťažovateľa na súdnych pojednávaniach z dôvodu jeho práceneschopnosti nemôže byť pričítaná na jeho ľarchu, lebo ide o ospravedlniteľný dôvod. Na strane druhej sa sťažovateľ opakovane domáhal nariadenia termínu pojednávania.</p>

	<p>3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných prietahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa začalo podaním žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy z pracovného pomeru s prísl. 12. augusta 1999 a doteraz nie je skončené ani na prvom stupni v časti o vyplatenie náhrady mzdy s príslušenstvom. Ústavný súd nepovažoval za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba 12 rokov, počas ktorej vec sťažovateľa stále nie je právoplatne skončená (i keď v časti skončená bola), sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti.</p> <p>Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 5000€.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 161/2011
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom krajského súdu v konaní o žalobe o ochrane proti nekalej súťaži, ktoré začalo v roku 2003.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd síce konštatuje, že predmetná vec sa po právnej a skutkovej stránke javí zložitejšou, avšak zároveň podotýka, že ani charakter prerokovávanej veci neodôvodňoval nutnosť konať o sťažovateľovej žalobe tak neprimerane dlhú dobu. Taktiež proces dokazovania v danej veci nevykazoval rysy výnimočnosti spôsobujúcej potrebu viesť civilné konanie po dobu dlhšiu, ako je obvyklé. Preto nemožno tolerovať, aby zatiaľ len v jednom štádiu konania (pred krajským súdom) bola dĺžka konania viac ako 7 rokov, a to bez ohľadu na celkový rozsah nevybavenej súdnej agendy na krajskom súde zapríčinennej nižším či nedostatočným počtom sudcov a podobne.</p> <p>2. Podľa zistení ústavného súdu postup krajského súdu v namietanom konaní nevykazoval znaky dlhšej nečinnosti, na druhej strane je však potrebné konštatovať, že bol poznačený veľkou neefektívnosťou, čo možno vyvodit' z toho, že meritórne rozhodnutia krajského súdu museli byť až dvakrát v odvolacom konaní zrušené a vec bola zakaždým krajskému súde vrátená na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatuje, že v dôsledku uvedených najvyšším súdom zistených pochybení krajského súdu a nutnosti ich následnej korekcie v odvolacom konaní došlo k značnému predĺženiu priebehu napadnutého konania. V priebehu celého konania tak krajský súd nepostupoval v konaní dôsledne, neorganizoval svoju prácu tak, aby v čo najkratšej dobe vykonal dokazovanie a ďalšie relevantné úkony potrebné na rozhodnutie vo veci samej.</p> <p>Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa o nepotrebnosti a neefektívnosti rozhodnutia krajského súdu o oboznámení sa so súvisiacim trestným spisom vedeným na okresnom súde je ústavný súd zdržanlivý. Akékoľvek vyjadrenie ústavného súdu by bolo predčasné, keďže vec na krajskom súde nie je rozhodnutá a prvotne prislúcha krajskému súde, aby vykonával a následne vyhodnocoval dôkazy z hľadiska ich významu pre rozhodnutie vo veci samej.</p>

	<p>3. Pri posudzovaní správania sťažovateľa v priebehu konania ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ neprispel k predĺženiu konania.</p> <p>4. Ústavný súd rovnako s ohľadom na už uvedené kritériá posudzoval existenciu prípadných osobitných okolností, ktoré mohli spôsobiť prieťahy v konaní, a uzavrel, že ani k týmto v konaní nedošlo. Napokon vzal ústavný súd do úvahy potrebu zistenia toho, čo bolo pre sťažovateľa v hre. V danom prípade išlo o ochranu pred nekalosúťažným konaním, ktoré ovplyvňuje zdroj príjmu sťažovateľa, a preto právom žiadal o urýchléné skončenie veci a nastolenie právnej istoty.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti a predovšetkým na celkovú dĺžku konania ústavný súd vyslovil, že krajský súd v prerokovávanej veci porušil základné právo sťažovateľa konať bez zbytočných prieťahov a skončiť vec v primeranej dobe v zmysle uvedeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sa namieta.</p> <p>Vzhľadom na okolnosti prípadu, povahu veci a celkovú dĺžku konania ústavný súd považuje v danom prípade sumu 2 000 € za zodpovedajúcu primeranému finančnému zadosťučineniu sťažovateľa.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Philis proti Grécku, 1997, Pélissier a Sassi proti Francúzsku, 1999, I. ÚS 257/08, I. ÚS 413/08 alebo I. ÚS 322/2010

spisová značka	I. ÚS 304/2011
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	19. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní určenie otcovstva a úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré začalo v roku 1999.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o zložitosť veci (právnú a skutkovú), ústavný súd konštatuje, že predmetná vec je bežnou občianskoprávnou vecou, ktorá za štandardných okolností nevykazuje zvýšenú náročnosť. Zvýšené nároky na procesnú činnosť vyvolala potreba prekladania súdnych písomností, ich doručovania príslušným orgánom do cudziny, ako aj stále neúspešné zisťovanie adresy pobytu odporcu, kde by mu okresný súd mohol doručiť rozsudok.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľiek ako účastníčok konania ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené v ich neprospech, a teda nemožno im pričítať žiadny podiel na zodpovednosti za dĺžku konania.</p> <p>3. V postupe okresného súdu v predmetnej veci zistil ústavný súd viaceré obdobia nečinnosti, ktoré vedú k jednoznačnému záveru o porušení označených základných práv sťažovateľiek.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu sú v situácii, keď odporca popiera svoje otcovstvo, na adrese svojho pobytu v štáte, ktorého je občanom sa nezdržiava, jeho pobyt v inom štáte súdu nie je známy a nepodarilo sa ho zistiť ani inými úkonmi súdu, prirodzené ťažkosti v doručovaní rozsudku súdu. Táto skutočnosť však nemôže viesť k takým dôsledkom, že konanie nie je právoplatne skončené takmer 12 rokov po jeho začatí, pričom súdu sa za viac ako šesť rokov nepodarilo doručiť rozsudok odporcovi. Tento sa pritom nachádza pravdepodobne v jednom z dvoch uvedených členských štátoch Európskej únie. Neschopnosť súdu doručiť rozsudok odporcovi po tak dlhú dobu je pritom ústavne neospravedliteľná a neakceptovateľná. Okresný súd musí sústrediť všetku svoju pozornosť na právne efektívne úkony, ktoré skutočne povedú k tomu, že</p>

	<p>rozsudok bude odporcovi doručený, resp. že nastanú účinky doručenia inak ako v dôsledku osobného doručenia rozsudku. Výklad a uplatňovanie všetkých vnútroštátnych, európskych, ako aj medzinárodných procesných noriem zo strany okresného súdu pritom musí byť ústavne súladný, in concreto nesmie byť prekážkou pre uplatnenie práva sťažovateľiek na rozhodnutie veci v primeranej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov. Je však celkom zrejmé, že doterajšia činnosť okresného súdu a ním zvolené postupy doručovania rozsudku a zisťovania pobytu odporcu nevedli k želanému výsledku, a jeho objektívna zodpovednosť za porušenie označených práv sťažovateľiek je teda preukázaná.</p> <p>Ústavný súd preto výrokom tohto nálezu vyslovil, že postupom okresného súdu bolo porušené základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a prikázal okresnému súdu, aby vo veci ďalej konal bez zbytočných prieťahov. Konat' bez zbytočných prieťahov v tomto prípade znamená zvoliť efektívne právne prostriedky, ktoré budú skutočne viesť k tomu, aby nastali účinky doručenia rozsudku odporcovi. Voľba prostriedkov je pritom na okresnom súde, ktorý naposledy (už po podaní sťažnosti ústavnému súdu) zvolil výsluch matky odporcu cestou dožiadaného talianskeho súdu s cieľom zistiť jeho pobyt. V prípade nezistenia adresy pobytu od matky odporcu, ako aj v prípade nemožnosti doručiť mu rozsudok na prípadnú matkou udanú adresu nemožno pri ústavne súladnom výklade vylúčiť ani ustanovenie opatrovníka odporcovi v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže pobyt odporcu nie je známy, nepodarilo sa mu doručiť písomnosť na známu adresu v cudzine a doručenie písomnosti v cudzine je spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľkám primerané finančné zadosťučinenia v sume 3 000 € a 5 500 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 174/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Marianna Mochnáčová</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>14. septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 1996.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je konanie o zaplatenie náhrady škody proti žalovanej H., ktorá bola podľa názoru sťažovateľky (ako aj ostatných žalobcov – otec a súrodenci sťažovateľky) zodpovedná za smrť ich matky a manželky pri pôrode. Po skutkovej stránke je vec náročná na posúdenie odborných otázok – príčiny smrti. Základnou otázkou je posúdenie postupu lekárov pri vedení pôrodu, bez vyriešenia ktorej nemožno vo veci rozhodnúť. Znalecké dokazovanie je zložité najmä pre odlišné posudky a vyjadrenia znalcov, ako aj odmietavý postoj znalcov k podaniu znaleckého posudku. Po právnej stránke vec nie je náročná, keďže návrhy tohto typu tvoria bežnú agendu okresných súdov.</p> <p>2. Ďalším kritériom, ktoré ústavný súd posudzoval, bolo správanie účastníka konania. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka a aj jej právny zástupca spočiatku poskytovali okresnému súdu potrebnú súčinnosť. Neskôr okresný súd v troch prípadoch odročoval pojednávanie kvôli kolízii pojednávani právneho zástupcu sťažovateľky. Návrhy na doplnenie dokazovania podávané právnym zástupcom sťažovateľky boli síce využitím jej procesných oprávnení, avšak do istej miery ovplyvnili dĺžku konania. Celkovo však správanie sťažovateľky a jej právneho zástupcu nemožno hodnotiť ako</p>

	<p>také, ktoré by výraznou mierou ovplyvnilo priebeh preskúmaného konania.</p> <p>3. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu okresného súdu v napadnutom konaní, je potrebné konštatovať, že sa v jeho priebehu vyskytlo opakovane niekoľko dlhých období nečinnosti a jeho postup bol poznačený neefektívnosťou. To, že sa súdne konanie stále nachádza v štádiu znaleckého dokazovania a zisťovania skutkového stavu, svedčí tiež o nesústredenom postupe okresného súdu v danej veci. Ústavný súd konštatuje, že vec vedená okresným súdom nie je právoplatne ukončená ani po pätnástich rokoch od podania žaloby a nachádza sa v štádiu prvostupňového konania a znaleckého dokazovania.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom došlo k zbytočným priet'ahom, a teda aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V čase rozhodovania ústavného súdu nebolo posudzované konanie právoplatne skončené ani po viac ako štrnástich rokoch od jeho začatia.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € s'ťažovateľke za primerané finančné zadost'učinenie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 298/2011
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	19. október 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o zložitost' veci (právnú a skutkovú), ústavný súd konštatuje, že predmetná exekučná vec s'ťažovateľa – v časti rozhodovania o jeho návrhu na zastavenie exekúcie je bežnou občianskoprávnou vecou a z obsahu vyžiadaného súdneho spisu a vyjadrenia okresného súdu nebolo zistené nič, čo by indikovalo zvýšenú zložitost' veci. Malo teda ísť o rutinné rozhodovanie príslušného exekučného súdu na podklade uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bol zrušený exekučný titul.</p> <p>2. Pri hodnotení správania s'ťažovateľa ako účastníka exekučného konania ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené v jeho neprospech, a teda nemožno mu pričítať žiadny podiel na zodpovednosti za dĺžku konania o návrhu na zastavenie exekúcie. Návrh s'ťažovateľa doručený súdu 18. mája 2010 spĺňal všetky požadované náležitosti a v kópii k nemu bolo pripojené aj zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu.</p> <p>3. V postupe okresného súdu v predmetnej exekučnej veci zistil ústavný súd viaceré obdobia nečinnosti, ktoré vedú k jednoznačnému záveru o porušení označeného základného práva s'ťažovateľa garantovaného mu ústavou.</p> <p>Okresný súd neefektívne a nesústredene uprednostňuje viacnásobné vyzývanie nereagujúceho súdneho exekútora na vyčíslenie jeho trov pred efektívnou a účinnou ochranou práv s'ťažovateľa, ktorú mu mohol (môže) poskytnúť jedine rozhodnutím o jeho návrhu na zastavenie exekúcie. Ústavnému súdu sa javí neprijateľné, aby o tak jednoduchom procesnom návrhu s'ťažovateľa, okresný súd, ktorý od 30. mája 2011 mal vedomosť aj o podanej s'ťažnosti ústavnému súdu - nerozhodol ani za ďalšie viac ako štyri mesiace, počas ktorých mal súdny spis k dispozícii (do 3. októbra 2011).</p> <p>Ústavný súd preto výrokom tohto nálezu vyslovil, že postupom okresného súdu</p>

	<p>bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a okresnému súdu prikázal, aby vo veci ďalej konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala : JUDr. Zuzana Gajdošová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.